

Uznesenie

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci navrhovateľa **K., s.r.o.**, so sídlom K., zastúpeného Mgr. Z. V., advokátom v K., proti odporcovi **Ing. M. K.**, bývajúcemu M., zastúpenému JUDr. T. S., advokátom v K., **o zaplatenie 345.744,50 Sk (11.476,61 €)**, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 15 C 239/2001, o dovolaní navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 15. mája 2008, sp. zn. 1 Co 197/2006, takto

rozhodol:

Dovolanie **odmieta**.

Navrhovateľ je povinný zaplatiť odporcovi náhradu trov dovolacieho konania 276,84 € k rukám JUDr. T. S. do troch dní.

Odôvodnenie

Okresný súd Košice I rozsudkom z 1. marca 2006, č.k. 15 C 239/2001-158, zamietol návrh navrhovateľa, ktorým sa proti odporcovi domáhal zaplatenia sumy 345.744,50 Sk s úrokom z omeškania vo výške 17, 6 % od 17. mája 2000 do zaplatenia. Navrhovateľovi uložil povinnosť nahradiť odporcovi trovy konania vo výške 42.243,- Sk na účet JUDr. T. S., advokáta, do troch dní od právoplatnosti rozsudku. Z vykonaného dokazovania mal zistené, že zmluvou o spoluinvestovaní výstavby inžinierskych sietí v lokalite M. na parcelách č. X. a X. katastrálneho územia M. uzatvorenou X. sa zmluvné strany N. - realitná kancelária (právny predchodca navrhovateľa) a M. K. (odporcom) dohodli na spoluinvestovaní výstavby inžinierskych sietí v lokalite M. - Panský les a vymedzili si vzájomné práva a povinnosti. Výstavba občianskej vybavenosti v zmysle urbanistickej štúdie však nebola splnená tak, ako sa k tomu právny predchodca navrhovateľa zaviazal. Tento

nevykonával výstavbu inžinierskych sietí podľa projektovej dokumentácie, nevystavoval chodníky a cestnú komunikáciu zúžil o jeden meter, nezabezpečil ani sprístupnenie cestnej komunikácie na pozemok odporcu. Odporca si túto vybudoval sám na vlastné náklady. Tieto zistenia vyplývajú aj zo znaleckého posudku znalca Ing. J. B. z odboru stavebníctva z X., č. X.. Zmluvu súd posúdil ako zmluvu o dielo podľa § 631 a nasl. Občianskeho zákonníka. Zhotoviteľ diela (právny predchodca navrhovateľa) nespĺnil svoju povinnosť podľa § 633 ods. 1 Občianskeho zákonníka (vykonať dielo podľa zmluvy, riadne a v dohodnutom čase). Súd mal za preukázané, že námietka, ktorou odporca žiadal uplatniť zľavu 20 % z ceny diela je opodstatnená. Nezaplatenie ceny diela v rozsahu 20 % ceny zodpovedá rozsahu nesplnenia povinností podľa uzavretej zmluvy zo strany navrhovateľa, resp. jeho právneho predchodcu. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p.

Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 15. mája 2008, sp. zn. 1 Co 197/2006, na odvolanie navrhovateľa rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. Na námietku nesprávneho procesného postupu prvostupňového súdu spočívajúcu v tom, že súd napriek žiadosti právneho zástupcu navrhovateľa neodročil pojednávanie a 1. marca 2006 pojednával v neprítomnosti ako navrhovateľa, tak aj jeho právneho zástupcu, pričom vo veci rozhodol, odvolací súd konštatoval, že navrhovateľovi nebola odňatá možnosť konať pred súdom. Právny zástupca navrhovateľa svoju neprítomnosť ospravedlňoval kolíziou pojednávania a z tohto dôvodu žiadal pojednávanie odročiť. Kolíziu však ani dodatočne nepreukázal, pričom vo veci už na pojednávanie viackrát ustanovil substitúta (§ 12 ods. 1 zákona o advokácii), čo mohol urobiť aj pre pojednávanie konané 1. marca 2006. Na námietku, že navrhovateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p. odvolací súd uviedol, že táto skutočnosť nie je dôvodom pre zrušenie rozsudku súdu prvého stupňa, ale umožňuje účastníkovi konania prednášať dôkazy aj v odvolacom konaní, čo bolo navrhovateľovi aj umožnené, keďže odvolací súd vykonal doplnenie dokazovania. Žiadna z procesných väd odnímajúcich navrhovateľovi možnosť konať pred súdom nebola zistená, preto odvolací súd vec prejednal po vecnej stránke. Z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa a doplneného v odvolacom konaní dospel odvolací súd k záveru, že napriek tomu, že zmluva o spoluinvestovaní výstavby inžinierskych sietí uzavretá medzi odporcom a právnym predchodcom navrhovateľa trpí určitými nedostatkami a nie je celkom presná a jasná, pokiaľ ide o použitú terminológiu, v kontexte okolností, za akých bola uzavretá je možné vyvodiť, že ide o zmluvu, ktorá sa netýka len vybudovania inžinierskych sietí a príspevkov na ne a treba ju posudzovať podľa jej obsahu. Z kontextu uzavretia zmluvy je evidentné, že účel,

ku ktorému smerovala, spočíval v splnení záväzku právneho predchodcu navrhovateľa zabezpečiť vybudovanie stavebnej lokality tak, aby pre budúcich vlastníkov rodinných domov priniesla komfort bývania, aký bol prezentovaný. Hoci sa stavebníci (majitelia pozemkov) vrátane odporcu zaviazali len k príspevku na inžinierske siete, sú vzhľadom na obsah záväzku právneho predchodcu navrhovateľa (článok I zmluvy) povinní splniť v nadväznosti na splnenie jeho záväzku. Takúto zmluvu uzavretú podľa § 51 Občianskeho zákonníka ako nepomenovanú zmluvu, je vzhľadom na jej obsah potrebné vnímať ako celok, pričom pri eventuálnom analogickom použití určitých ustanovení Občianskeho zákonníka o pomenovaných zmluvách prichádza do úvahy posudzovať ju podľa ustanovení vzťahujúcich sa na zmluvu o dielo (§ 631 a nasl. O.z.), skôr než na zmluvu príkaznú (resp. zmluvu o obstaraní veci). Podľa § 634 ods. 2 Občianskeho zákonníka sa cena platí až po skončení diela. Dospel k záveru, že právny predchodca navrhovateľa nesplnil svoj záväzok najmenej v rozsahu 20 %. Odvolací súd teda považoval rozsudok súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na doplatenie splátky príspevku v tomto rozsahu za správny.

Proti tomuto rozsudku krajského súdu podal dovolanie navrhovateľ, ktorý žiadal, aby dovolací súd zrušil rozsudok odvolacieho súdu, ako aj súdu prvého stupňa a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Prípustnosť dovolania a jeho dôvodnosť vyvodzoval z ustanovenia § 237 písm. g/ O.s.p. Tvrdil, že po doručení rozsudku sa dozvedel, že vo veci rozhodovali zaujatí sudcovia. Manželka odporcu, JUDr. V. K., je sudkyňou Okresného súdu Košice II, sídliaceho v tej istej budove ako Okresný súd Košice I, ktorého sudkyňa JUDr. I. S. (navrhovateľ najskôr omylom uviedol JUDr. I. S.), vo veci rozhodovala v prvom stupni. Rozhodnutie súdu sa v tomto prípade týka priamo majetku sudkyne JUDr. V. K., keďže prípadný postih pri úspechu navrhovateľa v konaní a prípadný výkon rozhodnutia by v zmysle § 147 ods. 1 Občianskeho zákonníka zasahoval do bezpodielového spoluvlastníctva jej a odporcu. Domnieval sa, že JUDr. I. S. ako zákonná sudkyňa a blízka spolupracovníčka a kolegyňa JUDr. V. K. nespĺňala a ani nespĺňa predpoklady nezaujatosti a nestrannosti. Pochybnosti o nezaujatosti vo veci samej má navrhovateľ aj vo vzťahu k odvolaciemu súdu, ktorého členom bol bývalý kolega právneho zástupcu odporcu. Z týchto skutočností, s poukazom na rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky ÚS 65/05, vyvodil existenciu dôvodnej a zásadnej pochybnosti o spravodlivom rozhodnutí vo veci samej. Následkom toho, že vo veci rozhodovala vylúčená sudkyňa, je nutné považovať celé konanie za nezákonné.

Odporca navrhol dovolanie navrhovateľa ako nedôvodné zamietnuť a uložiť mu povinnosť náhrady trov dovolacieho konania, spolu v sume 16.680,- Sk (553,67 €) na účet právneho zástupcu odporcu.

Uviedol, že je pravda, že jeho manželka, ktorá je sudkyňou Okresného súdu Košice II, o čom právny zástupca navrhovateľa (a jeho právneho predchodcu) JUDr. M. K. vedel ešte pred začatím konania, najneskôr od samého začiatku konania, a to jednak zo zmlúv predkladaných v konaní, ktorými disponoval, ako aj z rozhovoru s právnym zástupcom odporcu. JUDr. M. K. a ani navrhovateľ nevideli v tejto skutočnosti problém. Sám navrhovateľ o skutočnostiach, ktorými odôvodňuje tvrdenie o zaujatosti sudkyne JUDr. I. S., vedel už samého začiatku konania, a tieto namietol až po právoplatnom skončení veci. V konaní pred súdom prvého stupňa námietku zaujatosti nevzniesol. Po poučení súdu prvého stupňa na prvom pojednávaní naopak uviedol, že takúto námietku nevznáša. Manželka odporcu a JUDr. S. nie sú v priateľskom či nepriateľskom vzťahu, nestretávajú sa. V čase konania bola manželka odporcu na materskej dovolenke. Nie je daný žiaden dôvod pre vylúčenie JUDr. S. z prejednávania a rozhodovania vo veci. Právny zástupca odporcu odišiel do advokácie v roku X., pričom s jediným členom senátu, ktorého poznal, neudržiava žiadne vzťahy. Skutočnosť, že do roku X. pôsobil ako sudca, nie je dôvodom pre vylúčenie sudcov odvolacieho súdu. Poukázal tiež na ustanovenie § 15 ods. 2 O.s.p., podľa ktorého účastník môže uplatniť námietku zaujatosti najneskôr na prvom pojednávaní, ktoré viedol sudca, o ktorého vylúčenie ide, alebo do 15 dní, odkedy sa mohol dozvedieť o dôvode, pre ktorý je sudca vylúčený.

JUDr. I. S. uviedla, že s JUDr. V. K., sudkyňou Okresného súdu Košice II sa nestretáva ani osobne, ani pracovne. Účastníkov konania a ani ich právnych zástupcov nepozná, necíti sa byť vo veci zaujatá.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas oprávnená osoba (§ 240 ods. 1 O.s.p.) bez nariadenia dovolacieho pojednávania skúmal najskôr, či dovolanie smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno týmto opravným prostriedkom napadnúť (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovolaním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci odvolací súd rozhodol rozsudkom. V zmysle § 238 O.s.p. platí, že ak dovolanie smeruje proti rozhodnutiu vydanému v tejto procesnej forme, je prípustné, ak je ním napadnutý zmeňujúci rozsudok (§ 238 ods. 1 O.s.p.), alebo rozsudok, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru dovolacieho súdu vysloveného v tejto veci (§ 238 ods. 2 O.s.p.), alebo potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, avšak len vtedy, ak odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože po právnej stránke ide o rozhodnutie zásadného právneho významu (§ 238 ods. 3 O.s.p.).

Dovolaním navrhovateľa je napadnutý potvrdzujúci rozsudok odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie je prípustné. V prejednávanej veci dovolací súd dosiaľ nevyslovil ani záväzný právny názor, od ktorého by sa odvolací súd odchýlil. Z týchto dôvodov Najvyšší súd Slovenskej republiky dospel k záveru, že dovolanie navrhovateľa nie je podľa § 238 O.s.p. prípustné.

So zreteľom na zákonnú povinnosť skúmať, či napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu nebolo vydané v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. (§ 242 ods. 1 O.s.p.), ako aj s ohľadom na navrhovateľom namietanú vadu konania v zmysle § 237 písm. g/ O.s.p., zaoberal sa dovolací súd aj otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z procesných väd uvedených v § 237 písm. a/ až g/ O.s.p. (t.j. že sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát).

Vzhľadom na navrhovateľom vznesenú námietku procesnej vady podľa § 237 písm. g/ O.s.p. sa súd zameril na skúmanie, či vo veci nerozhodoval vylúčený sudca a či vo veci rozhodoval správne zložený súd. Navrhovateľ špeciálne namietal zaujatosť sudkyne rozhodujúcej vo veci na súde prvého stupňa, ako aj nemenovaného sudcu senátu odvolacieho súdu.

Pri posudzovaní nezaujatosti sudcu vychádza judikatúra Európskeho súdu pre ľudské práva (Saraiva de Carvalho vs. Portugalsko, 1994, alebo Gautrin vs. Francúzsko, 1998 a i.) z dvojitého testu nezaujatosti. Subjektívny test vychádza z osobného presvedčenia, vnútorného vzťahu sudcu v danej veci, objektívny test je zameraný na existenciu dostatočných záruk vylučujúcich akúkoľvek legitímnu pochybnosť v tomto smere. V tomto zmysle sú vykladané aj ustanovenia § 14 a nasl. Občianskeho súdneho poriadku upravujúce vylúčenie sudcov.

Podľa § 14 ods. 1 O.s.p. sú sudcovia vylúčení z prejednávania a rozhodovania veci, ak so zreteľom na ich pomer k veci, k účastníkom alebo k ich zástupcom možno mať pochybnosti o ich nezaujatosti.

Podľa § 15a ods. 1 O.s.p. majú účastníci právo z dôvodov podľa § 14 ods. 1 uplatniť námietku zaujatosti voči sudcovi, ktorý má vec prejednať a rozhodnúť.

Podľa § 15a ods. 2 O.s.p. môže účastník uplatniť námietku zaujatosti podľa odseku 1 najneskôr na prvom pojednávaní, ktoré viedol sudca, o ktorého vylúčenie ide, alebo do 15 dní, odkedy sa mohol dozvedieť o dôvode, pre ktorý je sudca vylúčený.

Podľa § 15a ods. 3 O.s.p. v námietke zaujatosti musí byť uvedené, proti komu smeruje, dôvod, pre ktorý má byť sudca vylúčený, a kedy sa účastník podávajúci námietku zaujatosti o dôvode vylúčenia dozvedel. Na podanie, ktoré nespĺňa náležitosti námietky zaujatosti, súd neprihliadne; v tomto prípade sa vec nadriadenému súdu nepredkladá.

Podľa § 5 ods. 1 O.s.p. súdy poskytujú pri plnení svojich úloh účastníkom v občianskom súdnom konaní poučenia o ich procesných právach a povinnostiach.

Podľa § 5 ods. 2 O.s.p. súdy povinnosť podľa odseku 1 nemajú, ak je účastník v občianskom súdnom konaní zastúpený advokátom.

Navrhovateľ bol od začiatku konania vo veci zastúpený advokátom, preto súd mal voči nemu len obmedzenú poučovaciu povinnosť (napr. v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p.). Nikdy počas konania na okresnom súde, ani na krajskom súde nevzniesol námietku zaujatosti voči žiadnemu zo sudcov konajúcich vo veci. To, že vo veci rozhodovali zaujatí sudcovia namietať

až po právoplatnom skončení veci. V dovolaní neuvádza skutočnosti umožňujúce presnejšie určiť, kedy sa o dôvodoch vylúčenia JUDr. I. S. dozvedel, a ani voči ktorému sudcovi senátu ICo Krajského súdu v Košiciach námietka smeruje, ako to vyžaduje ustanovenie § 15a ods. 3 O.s.p. Nie je preto možné na podanie hľadieť ako na námietky zaujatosti a ani o nich rozhodovať.

Keďže však ide o skutočnosť dôležitú z hľadiska zabezpečenia spravodlivej ochrany práv a oprávnených záujmov účastníkov, dovolací súd preskúmal vec aj v smere, či nie sú dané skutočnosti, z ktorých by bolo možné vyvodit' pochybnosti o nezaujatosti sudkyne JUDr. I. S.. Zistil, že takéto zo spisu nevyplávajú. Na margo dôvodov, pre ktoré sudkyňa Okresného súdu Košice I JUDr. I. S. mala byť vylúčená z prejednávania a rozhodovania vo veci, poukazuje dovolací súd na § 30 ods. 1 zákona č. 385/2000 Z.z. o sudcoch a prísediacich v znení zmien a doplnkov. V zmysle tohto zákonného ustanovenia sudcovia sú povinní zdržať sa všetkého, čo by mohlo narušiť vážnosť a dôstojnosť funkcie sudcu alebo ohroziť dôveru v nezávislé, nestranné a spravodlivé rozhodovanie súdov. Kolegiálne vzťahy medzi sudcami samé osebe nepatria do skupiny vzťahov podľa § 14 ods. 1 O.s.p. Navyše, ako vyplynulo z vyjadrení odporcu, ako aj samej JUDr. S., medzi ňou a manželkou odporcu neexistuje vzťah, ktorý by v zmysle § 14 O.s.p. zakladal dôvod pre jej vylúčenie z konania a rozhodovania vo veci.

Vzhľadom na uvedené možno teda uzavrieť, že sudkyňa JUDr. I. S. spĺňa všetky predpoklady nezaujatého rozhodovania v prejednávanej veci.

Najvyšší súd Slovenskej republiky nezistil v konaní navrhovateľom vytýkanú vadu podľa § 237 písm. g/ O.s.p., ako ani žiadnu z ďalších väd uvedených v § 237 písm. a/ až f/ O.s.p., a teda možno konštatovať, že v predmetnej veci nie je možné vyvodit' prípustnosť dovolania ani z ustanovenia § 238 O.s.p. a ani z ustanovenia § 237 O.s.p. Z tohto dôvodu najvyšší súd dovolanie navrhovateľa ako neprípustné odmietol (§ 234b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p.). S poukazom na právnu úpravu dovolacieho konania nezaoberal sa napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Úspešnému odporcovi vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti navrhovateľovi, ktorý v tomto konaní úspešný nebol (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p., § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.). Trovy pozostávajú z náhrady trov

právneho zastúpenia v dovolacom konaní vo výške podľa § 10 ods. 1, § 14 ods. 1 písm. c/ a § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z., a to odmeny za jeden úkon právnej služby - vyjadrenie k dovolaniu (zo 17.10.2008) vo výške 8.150,- Sk a režijného paušálu vo výške 190,- Sk, t.j. spolu 8.340,- Sk / 276,84 € tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Poučenie: Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 17. decembra 2009

JUDr. Martin Vladi k, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia: